

# Valintaperusteet

## Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkäri- koulutus

Voimassa 1.8.2020–31.7.2021



## Sisällysluettelo

VALINTAPERUSTEIDEN VOIMASSAOLO .....	2
VALINTAMENETTELY .....	2
HAKUAIKA .....	2
TULOSTEN JULKAISEMINEN.....	2
UUDET HAKIJAT .....	2
SIIRTOHAKIJAT.....	2
ALOITUSPAIKAT JA MUKANA OLEVAT KOULUTUSOHJELMAT.....	3
HAKUKELPOISUUS .....	3
MOTIVAATIOKIRJE .....	4
ALKUPISTEET .....	4
HAASTATTELU .....	9
YHTEISPISTEET.....	12
VALINTOJEN TULOKSET.....	12
KOEJAKSO .....	12
VIRALLISET KÄÄNNÖKSET.....	14
LIITTEET JA ASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN.....	14

## Valintaperusteiden voimassaolo

Nämä valintaperusteet ovat voimassa lukuvuoden 2020 – 2021 koskien syksyn 2020 ja kevään 2021 hakua. Näissä valintaperusteissa esitetty aikataulu on viitteellinen, ja tarkka aikataulu (kuten haastattelujen päivämäärät) päätetään erikseen.

## Valintamenettely

Hakijan on mahdollista hakea kolmeen hakukohteeseen. Hakukohteet voivat olla eri erikoisalojen hakukohteita samassa yliopistossa, tai saman erikoisalan hakukohteita eri yliopistoissa.

Haku tapahtuu alkupisteytyksen, motivaatiokirjeen, haastattelun ja koejakson perusteella. Haussa menestynyt hakija saa määräaikaisen 2 vuoden opinto-oikeuden, jonka aikana hän suorittaa kuuden kuukauden mittaisen koejakson. Hyväksytyt koejakson jälkeen erikoislääkärikoulutukseen hakenut henkilö saa lopullisen 10 vuoden opinto-oikeuden ja erikoishammaslääkärikoulutukseen hakeutunut henkilö lopullisen 6 vuoden opinto-oikeuden lukuun ottamatta suu- ja leukakirurgia erikoishammaslääkärikoulutusta, jossa henkilö saa lopullisen 10 vuoden opinto-oikeuden. Lopullisiin opinto-oikeuksien kestoihin sisältyy myös käytetty määräaikainen opinto-oikeus.

## Hakuaika

Syksy 2020: HAKUAIKA 1.9.2020 klo 08:00 - 14.9.2020 klo 15:00

Kevät 2021: HAKUAIKA 1.2.2021 klo 08:00 - 15.2.2021 klo 15:00

## Tulosten julkaiseminen

Syksy 2020: viimeistään 17.12.2020

Kevät 2021: viimeistään 27.5.2021

## Uudet hakijat

Uudella hakijalla tarkoitetaan hakijaa, jolla ei ole voimassa olevaa erikoislääkäri- tai erikoishammaslääkärikoulutuksen opinto-oikeutta.

## Siirtohakijat

Vaihtaessaan erikoisalaa tai yliopistoa erikoistuvan lääkärin on osallistuttava uudelleen valintamenettelyyn. Hakijan tulee luopua vanhasta opinto-oikeudesta siinä vaiheessa, kun hän on suorittanut koejakson ja sen perusteella saa lopullisen 6 tai 10 vuoden opinto-oikeuden koulutusohjelmaan. Hakija ei voi hakea uudelleen opinto-oikeutta, joka hänellä on jo voimassa hakujan alkaessa.

## Aloituspaikat ja mukana olevat koulutusohjelmat

Aloituspaikkataulukko on liitteenä.

## Hakukelpoisuus

### Erikoislääkärikoulutukseen hakeutuvalla pitää olla:

- 1) Suomalainen lääketieteen lisensiaatin tutkinto tai vastaava ulkomailla suoritettu lääkärin tutkinto
- 2) Valviran myöntämä oikeus harjoittaa itsenäisesti lääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa (ei määräaikainen eikä rajoitettu eikä tiettyyn toimipaikkaan sidottu). (Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994, muutettu lailla 1030/2000 ja 1355/2014)

### Erikoishammaslääkärikoulutukseen hakeutuvalla pitää olla:

- 1) Suomessa suoritettu hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto tai vastaava ulkomailla suoritettu hammaslääkärin tutkinto.
- 2) Valviran myöntämä oikeus harjoittaa itsenäisesti hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä (ei määräaikainen eikä rajoitettu eikä tiettyyn toimipaikkaan sidottu). (Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994, muutettu lailla 1030/2000 ja 1355/2014)
- 3) Vähintään kaksi vuotta työkokemusta kliinisissä hammaslääkärin tehtävissä laillistuksen jälkeen.

### Erikoishammaslääkärikoulutukseen vaadittava 2 vuoden kliininen työkokemus:

Kahden vuoden kliinisen työkokemuksen täytyminen lasketaan seuraavasti:

- o Kliinisen työkokemuksen suorittaminen lasketaan laillistuksesta (osa- tai täyslaillistus), joka on seurannut välittömästi HLL-tutkinnon jälkeen.
- o Jos työskentely hammaslääkärin kliinisissä tehtävissä suoritetaan osa-aikaisesti, kertymä lasketaan suhteessa tehtyyn työaikaan.
- o Kahden vuoden kliinisen työkokemuksen kertymiseen lasketaan myös alle 50% osa-aikaiset työsuhteet. Laskemisessa voidaan ottaa huomioon osa-aikaiset työpäivät, myös useammassa työpaikassa yhtäaikaisesti. Yksittäisiä satunnaisia työpäiviä ei oteta huomioon.
- o Keskeytyksien laskemisessa käytetään samoja sääntöjä kuin erikoishammaslääkärikoulutuksen työkokemuksen laskemisessa ks. erikoishammaslääkärikoulutuksen työkokemuksen laskeminen opiskelijavalinnassa.
- o Kahden vuoden kliiniseksi työkokemukseksi laskettava kokemus ei vanhene.

### Kielitaito

Suorittaakseen koulutuksen hakijan tulee osata riittävästi sekä suomea että ruotsia. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviranomainen (Valvira) vastaa lääkärin ja hammaslääkärin kielitaidon tarkistamisesta laillistamisen yhteydessä.

Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksessa oleva tarvitsee työssään sekä suomen että ruotsin kieltä. Laissa terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta (1200/2007, 18a§)

säädetään, että terveydenhuollon ammattihenkilöllä tulee olla hänen hoitamiensa tehtävien edellyttämä riittävä kielitaito. Erikoistuvan tulee itse huolehtia siitä, että hänellä on riittävä, lain mukainen kielitaito opintojen suorittamiseksi terveystalvelujärjestelmässä. Työnantajan on aina varmistuttava siitä, että kaikilla työsuhteessa olevilla on riittävä kielitaito niihin tehtäviin, joita he suorittavat.

Kielitaito arvioidaan osana haastattelua.

- Haastattelut toteutetaan suomen kielellä Itä-Suomen, Oulun, Tampereen ja Turun yliopistoissa.
- Helsingin yliopistossa haastattelut voidaan toteuttaa suomen kielen lisäksi ennalta sovitusti myös osittain ruotsin kielellä. Hakijan on syytä huomioida, että erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen suorittaminen edellyttää riittävää suomen kielen taitoa.
  - Hakijan tulee ilmoittaa hakulomakkeella hakuaikana, mikäli toivoo kysymyksiä ruotsiksi. Tällöinkin osa kysymyksistä on aina suomeksi.
  - Haastattelun erikoisalakohdaiset kysymykset ovat aina suomeksi. Muiden kysymysten kielestä päättää erikoisalan vastuuhenkilö. Hakija saa tietää kysymysten kielen haastattelutilanteessa.

## Motivaatiokirje

Hakijan on kirjoitettava motivaatiokirje **jokaista valitsemaansa hakukohdetta varten**, eli enimmillään kolme kirjettä. Motivaatiokirjeessä vastataan seuraaviin kysymyksiin:

1. Miksi haet erikoistumaan kyseiselle erikoisalalle kyseisessä yliopistossa?
2. Miten aikaisempi koulutustaustasi ja työkokemuksesi tukevat menestyksellistä kouluttautumista kyseiselle erikoisalalle?
3. Miten muut ominaisuutesi ja taitosi tukisivat koulutustasi kyseisellä alalla?
4. Miten erikoisalan opinnot tukevat ammatillisia tavoitteitasi?

Kirjeen maksimipituus on 6000 merkkiä välilyöntien kera. Motivaatiokirjettä ei pisteytetä, mutta sen toimittaminen hakulomakkeen liitteenä on pakollista. Sitä käytetään haastattelun taustamateriaalina. Mikäli motivaatiokirje puuttuu, hakemusta ei huomioida opiskelijavalinnassa.

## Alkupisteet

### Erikoislääkärikoulutus

Alkupisteytys/erikoislääkärikoulutus	
Työkokemus	10 p
Tieteellinen kokemus	8 p
Ensisijaisuus	2 p
<b>Yhteensä</b>	<b>20 p</b>

Alkupisteytys / sisätautien alat	
Työkokemus	10 p
Tieteellinen kokemus	8 p
Ensisijaisuus	2 p
Suoritettu sisätautien EL koulutus	2 p
<b>Yhteensä</b>	<b>22 p</b>

## Erikoishammaslääkärikoulutus

Alkupisteytys/erikoishammaslääkärikoulutus	
Työkokemus	10 p
Tieteellinen kokemus	8 p
Ensisijaisuus	2 p
<b>Yhteensä</b>	<b>20 p</b>

Työkokemuksen pisteytys erikoislääkärikoulutuksessa: enintään 10 p*	
<b>I Terveyskeskustyö: enintään 2 p</b>	
Alle 9 kk	0 p
9 kk	2 p
<b>II Työkokemus erikoisalalta, jolle on hakemassa: enintään 6 p</b>	
Yleislääketieteessä yli 9 kk menevä terveystyö	
1 p/kk, enintään 6 kk	0-6 p
<b>III Työkokemus muulta erikoisalalta**: enintään 2 p</b>	
Alle 3 kk	0 p
3 kk-alle 6 kk	1 p
6 kk ja sen yli (yhdelta tai kahdelta erikoisalalta, yhden alan osuus väh. 3 kk).	2 p
<b>IV Muu kokemus</b>	
Suoritettu sisätautien EL koulutus/tutkinto (sisätautialoille haettaessa)	2 p
<p>* Sisätautialojen pisteytys enintään 12 p</p> <p>**Työkokemus muulta erikoisalalta:</p> <p>Hyväksytään myös työskentelyä yliopistojen opetustehtävissä lääketieteen alalla. Opetustyötä voidaan hyväksyä enintään 3 kk.</p> <p>Sisätautialoilla, kirurgisilla ja psykiatrisilla erikoisaloilla voidaan hyväksyä kohtaan ”Työkokemus erikoisalalta, jolle on hakemassa” usean eri sisätauti-, kirurgian ja psykiatrian alan käytännön koulutusta.</p> <p>Hyväksyttävät alat (sisätaudit):</p> <p>Endokrinologia, gastroenterologia, infektiosairaudet, kardiologia, kliininen hematologia, nefrologia, reumatologia, sisätaudit.</p>	

Hyväksyttävät alat (kirurgia)  
 Gastroenterologinen kirurgia, käsikirurgia, lastenkirurgia, ortopedia ja traumatologia, plastiikkakirurgia, urologia, verisuonikirurgia, yleiskirurgia, sydän- ja rintaelinkirurgia, suu- ja leukakirurgia.  
 Hyväksyttävät alat (psykiatria): oikeuspsykiatria, lastenpsykiatria, nuorisopsykiatria, psykiatria.  
**Huom.** Saman erikoisalan työkokemusta ei huomioida kahteen eri pistekategoriaan, vaikka työkokemusta olisi yli maksimimäärän.

Tieteellisen kokemuksen pisteytys erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksessa: enintään 8 p	
Tohtorin tutkinto * lääketieteen tai hammaslääketieteen alalta	8 p
Vähintään 3 lääketieteen tai hammaslääketieteen tieteellistä JUFO-julkaisua (tasot 1-3)	6 p
Jonkin muun alan kuin lääketieteen tai hammaslääketieteen tohtorin tutkinto	4 p
1-2 lääketieteen tai hammaslääketieteen tieteellistä JUFO-julkaisua (tasot 1-3)	2 p
Hakija on hyväksytty (opinto-oikeus olemassa) lääketieteen tai hammaslääketieteen tohtoriopiskelijaksi suomalaiseen yliopistoon	1 p
*suomalainen, yliopistolaisissa (558/2009) 7 §:ssä tarkoitettu, tai vähintään suomalaista tohtorin tutkintoa vastaava. Epäselvissä tapauksissa erikoisalan vastuuhenkilö päättää tohtorin tutkinnon kelpaavuudesta.	

### Tieteellisen kokemuksen alkupisteiden laskeminen

Alkupisteitä saa yhdestä arvostelukohdasta, taulukon siitä kohdasta, joka on ylimpänä taulukossa. Jos hakijalla on siis esim. opinto-oikeus tohtoriopiskelijaksi, ja sen lisäksi 2 artikkelia, saa hän 2 pistettä.

Työkokemuksen pisteytys erikoishammaslääkärikoulutuksessa: enintään 10 p	
<b>I Yleinen työkokemus hammaslääkärinä (ei painotu haettavalle alalle tai siihen liittyvälle alalle tai on muuten sisällöltään määrittelemätöntä): enintään 3 p</b>	
Alle 6 kk	0 p
6 kk - alle 12 kk	1 p
12 kk - alle 18 kk	2 p
18 kk tai yli	3 p
<b>II Työkokemus hammaslääketieteen erikoisalalta/painotusalalta, jolle on hakemassa*: enintään 6 p</b>	
1 p/kk, enintään 6 kk	0 – 6 p
<b>III Työkokemus muulta hammaslääketieteen erikoisalalta/painotusalalta*: enintään 1 p</b>	
Alle 3 kk	0 p
3 kk tai yli	1 p

*Hyväksytään myös työskentelyä hammaslääketieteen perusopetuksen tehtävissä yliopistolla tai palvelujärjestelmässä hammaslääketieteen alalla. Opetustyötä voidaan hyväksyä enintään 3 kk.	
---	--

### Koulutuskokemuksen pisteytys erikoishammaslääkärikoulutuksessa

Koulutuskokemus arvioidaan haastattelun yhteydessä. Kouluttautumisesta voi saada maksimissaan 4 pistettä alla olevan taulukon mukaan. Haastattelijat arvioivat erikoisalakohtaisen/erikoisalaa tukevan koulutuksen määrän viimeisen kolmen vuoden ajalta (hakuajan alkamisesta laskien kolme vuotta taaksepäin), koulutuksen järjestäjien luotettavuuden, sekä pisteyttävät koulutuskokemuksen lomakkeeseen.

Erikoisalakohtaisen/erikoisalaa tukevan koulutuksen lisäksi pisteytyksessä lasketaan hyväksi osallistuminen Suomen Hammaslääkäriseura Apollonian järjestämille Hammaslääkäripäiville (7.5h/pvä) sekä Apollonia symposiumille (7.5h/pvä).

Koulutuskokemus (arvioidaan haastattelun yhteydessä)*	
Keskimäärin >50 tuntia / vuosi	4 p
Keskimäärin >40 tuntia / vuosi	3 p
Keskimäärin >30 tuntia / vuosi	2 p
Keskimäärin >20 tuntia / vuosi	1 p
* Koulutuskokemus otetaan huomioon viimeisen kolmen vuoden ajalta (hakuajan alkamisesta laskien kolme vuotta taaksepäin).	

### Terveyskeskuksen työkokemuksen pisteytys

Kun lasketaan alkupisteitä terveyskeskuksessa suoritetusta työstä erikoislääkärikoulutuksen yhteishaussa, terveyskeskustyölle ei ole asetettu sisältövaatimuksia. Yhteispäivystyksessä tehtyä työtä voidaan hyväksyä 3 kk terveyskeskustyöksi.

Mikäli hakija tulee valituksi opiskelijaksi erikoislääkärikoulutukseen, ennen opinto-oikeutta suoritettu terveyskeskustyökokemusta voidaan hyväksyä osaksi erikoislääkärikoulutusta vain, mikäli se vastaa koulutusohjelman opinto-oppaan vaatimuksia. Erikoislääkärikoulutusohjelmiin kuuluu kaikkiin pakollinen 9 kuukauden pituinen työjakso terveyskeskuksissa, jonka sisältö ja määräykset löytyvät kunkin tiedekunnan erikoislääkärikoulutuksen opinto-oppaasta.

### Työkokemus

Yleisten määräysten mukaisesti työkokemuksella tarkoitetaan laillistuksen jälkeistä työskentelyä riittävän suurella työaikaprosentilla (vähintään 50 %). Työkokemuksen todentamiseksi hakijan on toimitettava hakemuksen liitteenä työtodistukset, joissa tulee näkyä kaikki tiedot keskeytyksistä tai poissaoloista, tai maininta siitä, että niitä ei ole. Hakija voi osallistua hakuun, vaikka hänellä ei olisikaan yhtään työkokemusta.

Työkokemusta lasketaan **erikoislääkärikoulutuksen** haussa siitä päivästä alkaen, kun lääkäri on saanut Valviran myöntämän oikeuden harjoittaa lääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa (ei määräaikainen eikä rajoitettu eikä tiettyyn toimipaikkaan sidottu laillistus). Alkupisteitä voi saada vain työkokemuksesta, joka on tehty Suomessa.



Työkokemusta lasketaan **erikoishammaslääkärikoulutuksen** haussa siitä päivästä alkaen, kun hammaslääkäri on saanut Valviran myöntämän oikeuden harjoittaa hammaslääkäriä ammattia laillistettuna ammattihenkilönä (osa- tai täyslaillistus, ei määräaikainen eikä tiettyyn toimipaikkaan sidottu laillistus). Hammaslääkärillä tulee olla suoritettuna kaksi vuotta kliinistä työkokemusta hammaslääkärinä hammaslääketieteen lisensiaatiksi valmistumisen jälkeisen laillistamisen jälkeen (hakukelpoisuuden ehto). Vasta kahden vuoden kliinisen työkokemuksen jälkeen suoritettua työtä voidaan laskea työkokemukseksi, josta voi saada alkupisteitä. Alkupisteitä voi saada vain työkokemuksesta, joka on tehty Suomessa.

Mikäli työ suoritetaan osa-aikaisena työnä, on sen oltava vähintään 50 % kokoaikaisesta palvelussuhteesta (vähintään 18,5 h ja 1.2.2017 alkaen vähintään 19,13 h/vko). Kertymä lasketaan suhteessa tehtyyn työaikaan.

Työkokemus ei saa olla yli 10 vuotta vanhaa hakuajan loppumiseen mennessä. Erikoislääkärikoulutuksen haussa terveyskeskustyö ei vanhene. Erikoishammaslääkärikoulutuksen haussa yleinen työkokemus (2 vuoden kliininen työkokemus) ei vanhene.

Lyhyin hyväksyttävä yksittäinen työjakso on 1 kk tai 30 kalenteripäivää.

### Työkokemuksen laskeminen

Työkokemusta voidaan laskea hyväksi vain siihen päivämäärään asti, mihin työtodistus on päivätty. Jos työsuhde on ollut esimerkiksi ajalla 1.1.2020 - 31.3.2020, mutta todistus on päivätty 15.2.2020, lasketaan työkokemusta hyväksi vain ajalta 1.1.2020 - 15.2.2020 (yhteensä 1 kk 15 pv).

**Huom.** Työtodistuksista tulee aina ilmetä kohta poissaolot ja keskeytykset (vaikka niitä ei olisi). Työkokemusta ei lasketa mukaan alkupisteisiin, jos työtodistuksessa ei ole tietoja poissaoloista/keskeytyksistä, tai mainintaa siitä, ettei niitä ole.

### Keskeytyksien vaikutus

Keskeytyspäiviksi ei lasketa mm. seuraavia:

1. vuosilomapäivät
2. lomarahapäivät
3. säästövapaat (palkalliset)
4. aktiivivapaat, saldovapaat
5. päivystysvapaat, säteilyvapaat, tartuntatautilakiin perustuva pakollinen karanteenivapaa
6. täydennyskoulutus (koulutuksen edellyttämä)
7. ulkomainen koulutus (koulutuksen edellyttämä)

Kun seuraavien päivien yhteenlaskettu määrä ylittää 30 pv kalenterivuodessa, vähennetään ylimenevä aika suoraan koulutusjaksosta. Alla luetelluista syistä enintään 30 pv poissaolon hyväksyntä kalenterivuoden aikana edellyttää työsuhteen voimassaoloa.

1. sairausloma (palkallinen)
2. tilapäinen hoitovapaa (palkallinen/palkaton)
3. pakottavat perhesyyt
4. äitiysloma, isyysloma, vanhempainvapaa (palkallinen/palkaton)

5. opintovapaalain mukainen opintovapaa
6. opiskelu (palkaton)
7. lomaloma kuulustelua varten
8. puolustusvoimien kertausharjoitukset
9. lomautukset, säästösyöt, talkoovapaat

Seuraavat päivät vähennetään suoraan koulutusjaksosta:

1. yksityisasiä (palkaton)
2. virkavapaus/työloma (palkallinen/palkaton)
3. sairausloma (palkaton)
4. hoitovapaa (palkaton)
5. vuorotteluvapaa (palkaton)
6. sopeuttamisvapaa

Koulutusjaksoista on laskelmia varten esitettävä **työtodistukset, joista käy ilmi työsuhteen kesto, mahdollinen osa-aikaisuus sekä kaikki keskeytykset**. Mikäli keskeytyksiä ei ole, tulee siitä olla maininta toimitetussa todistuksessa.

Erikoisalan vastuuhenkilö tai henkilö, jolle erikoisalan vastuuhenkilö on asian delegoinut vahvistaa alkupisteityksen tarvittaessa.

## Haastattelu

### Haastatteluun kutsuttavien määrä

Hakijat kutsutaan alkupisteiden perusteella strukturoituun haastatteluun. **Haastatteluun kutsuttavien määrä on suhteessa aloituspaikkojen määrään, mutta kuitenkin vähintään kolme alan hakijaa.** Jos alkupisteissä kaksi hakijaa tai enemmän on samoilla alkupisteillä, kaikki kutsutaan haastatteluun.

**Erikoislääkärikoulutuksen** haussa haastateltavien määrä on seuraava:

- 1 aloituspaikka – 3 haastateltavaa
- 2-10 aloituspaikkaa – 2-kertainen määrä haastateltavia suhteessa aloituspaikkoihin
- yli 10 aloituspaikkaa – 1,5-kertainen määrä haastateltavia suhteessa aloituspaikkoihin

**Erikoishammaslääkärikoulutuksen** haussa hakijoita kutsutaan haastatteluun 3-kertainen määrä aloituspaikkoihin nähden. Jos aloituspaikkoja on vain 1, kutsutaan 4 hakijaa.

Hakija voi tulla haastatelluksi asettamistaan hakukohteista ylimmässä, johon hänen parhaimmat alkupisteensä riittävät. Vaikka hakija olisi siis hakenut kolmeen hakukohteeseen, on hänen mahdollista päästä haastatteluun korkeintaan yhteen hakukohteeseen. Jos hakija ei pääse alkupisteiden perusteella haastatteluun, hän saa asiasta tiedon tässä vaiheessa. Hakijan valintaprosessi päättyy.

Mikäli hakija saa kutsun haastatteluun, jonka vastaavan hakukohteen haastatteluun hän on vuoden sisällä osallistunut, saa hän valita siirretäänkö ko. hakukohteen aikaisemmat haastattelupisteet nykyiseen hakuun, vai osallistuuko hän uudelleen haastatteluun.

## Haastattelun sisältö

Haastattelut järjestetään yksilöhaastatteluina, joiden kesto on n. 30 – 45 minuuttia/haastateltava hakija. Haastattelun avulla saadaan selville, onko hakijan käsitys alasta ja sillä työskentelystä realistinen. Haastattelu auttaa myös arvioimaan perustason vuorovaikutus- ja kommunikaatiotaitoja ja selvittämään millaiset motivaatiotekijät hakijalla on erikoistumista varten.

Haastattelijoita on tyypillisesti 3-4, mutta vähintään kaksi. Haastattelijoina toimivat yliopiston vastuuhenkilö hakukohteen alalta tai hänen valtuuttamansa yliopiston edustaja ja hänen vahvistamansa henkilöt, ensisijaisesti palvelujärjestelmän edustajat kyseiseltä ERVA-alueelta. Haastattelijat saavat etukäteen hakijoiden alkupisteet sekä motivaatiokirjeet.

## Ajankohta

Syksy 2020: Haastattelut järjestetään marraskuussa 2020

Kevät 2021: haastattelut järjestetään huhti-toukokuussa 2021

Tarkka päivämäärä ja kellonaika ilmoitetaan haastatteluihin kutsuttaville erikseen, viimeistään kahta viikkoa aikaisemmin.

Hakija vastaa itse mahdollista matka- ym. kustannuksista haastatteluun. Haastattelut järjestetään siinä kaupungissa, jossa kyseinen hakukohde sijaitsee. Joillakin aloilla voidaan käyttää valtakunnallista haastattelua, jolloin haastattelu voi olla minkä tahansa lääketieteellistä koulutusta tarjoavan yliopiston alueella. Vastuuhenkilö voi myös päättää haastattelun toteuttamisesta etäyhteyksillä.

## Pisteet

Haastattelun kysymykset kattavat neljä eri teemaa: kokemus alasta ja motivaatio perehtyä alaan, tiimityöskentely- ja vuorovaikutustaidot, erikoisalakohtaiset kysymykset sekä erityistaidot ja paineensietokyky. Erikoisalakohtaiset kysymykset ovat valtakunnallisesti samat.

Maksimipisteet koko haastattelusta ovat erikoislääkärikoulutuksen haussa kymmenen pistettä ja erikoishammaslääkärikoulutuksen haussa 12 pistettä. Motivaatio- sekä tiimi- ja vuorovaikutustaitojen osioista on mahdollista saada erikoislääkärikoulutuksen haussa kummastakin osasta enintään kolme pistettä, erikoishammaslääkärikoulutuksen haussa motivaatio-osuudesta enintään 5 pistettä ja tiimi- ja vuorovaikutustaitojen osuudesta enintään 3 pistettä. Erikoisalaa koskevasta ja erityistaitojen osioista kummastakin osiosta saa enintään kaksi pistettä. **Jokaisesta teemaosiosta on saatava vähintään 1 piste, muutoin hakijaa ei voida ottaa opiskelijaksi.** Haastattelusta on saatava siis yhteensä min 4 pistettä (erikoislääkärikoulutus) tai 5 pistettä (erikoishammaslääkärikoulutus).

Vastausten arviointi tapahtuu viisiportaisen asteikon mukaisesti: erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä, heikko. Asteikon tasot vastaavat pisteitä seuraavasti: erinomainen/1 p, hyvä/0,75 p, tyydyttävä 0,5 p, välttävä 0,25 p, heikko/0 p. Yhdestä kysymyksestä voi siis saada enimmillään yhden pisteen.

Erikoishammaslääkärikoulutuksen haussa arvioidaan haastattelun yhteydessä koulutuskokemus viimeisen kolmen vuoden ajalta. Kouluttautumisesta voi saada maksimissaan 4 pistettä (ks. taulukko s. 7).

Haastattelussa yksi arvioitava kohta on myös **hakijan kielitaito**.

Erikoisalan vastuuhenkilö vahvistaa haastattelun pisteet (yhteenvedossa käytetään ym. pisteytysasteikkoa).

## Yleislääketiede

Hakijat kutsutaan alkupisteiden perusteella aloitusseminaariin ja sen jälkeen alkavalle viiden viikon verkkokurssille, jolla laaditaan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS). Aloitusseminaariin kutsuttavien määrä on enintään puolitoistakertainen suhteessa myönnettäviin opinto-oikeuksiin. Haastattelijoina seminaarissa toimivat vähintään erikoisalan vastuuhenkilö tai hänen valtuuttamansa henkilö yliopistosta sekä palvelujärjestelmän edustaja. HOPS arvioidaan kahden henkilön toimesta. Verkkokurssin fasilitaattorina/ohjaajina toimivat henkilöt eivät arvioi kyseisen kurssin HOPS:ia.

Aloitusseminaarin ja verkkokurssin sisältö kattaa seuraavat teemat: kokemus alasta ja motivaatio perehtyä alaan, tiimityöskentely- ja vuorovaikutustaidot, erikoisalakohdaiset kysymykset sekä kyky reflektioon, erityistaidot ja paineensietokyky. Kysymykset ovat valtakunnallisesti erikoisalalla yhdessä sovitut, jotta hakijoiden vertailtavuus alan sisällä toteutuu. Maksimipisteet koko haastattelusta (aloitusseminaari, verkkokurssi ja HOPS) ovat työkokemuksen tavoin kymmenen pistettä.

Tarkempi kuvaus haastattelua vastaavan aloitusseminaarin ja verkkokurssin sekä HOPS:n arvioinnista on alla. Jokaisesta teemaosioista on saatava pisteitä, jotta hakija voi saada ehdollisen opinto-oikeuden.

<b>YLE: Starttiseminaarin ja henkilökohtaisen opinto-suunnitelman (HOPS) pisteet; enintään 10 p.</b>	
<b>AKTIIVISUUS/Osallistuminen STARTTISEMINAARISSA; enintään 1 p.</b>	
Osallistuu ymmärrettävällä suomen tai ruotsin kielellä pienryhmän keskusteluihin ja yhteiseen keskusteluun	1 p.
Osallistuu ymmärrettävällä suomen tai ruotsin kielellä vain pienryhmässä käytäviin keskusteluihin TAI vain yhteisiin keskusteluihin	½ p.
Vetäytyy keskusteluista	0 p.
<b>OSALLISTUMINEN VERKKOKURSSILLA; enintään 1 p.</b>	
Osallistuu kurssin jokaisen aihe-alueen keskusteluun	1 p.
Osallistuu vain osaan keskusteluista	½ p.
Ei osallistu verkkokurssin keskusteluihin	0 p.
<b>HOPS:n RAKENNE; enintään 1 p.</b>	
Rakenne noudattaa kurssin ohjeita ja teksti on ymmärrettävää suomea tai ruotsia	1 p.
Rakenne noudattaa osittain kurssin ohjeita ja teksti on ymmärrettävää suomea tai ruotsia	½ p.
Rakenne puuttuu tai teksti ei ole ymmärrettävää suomea tai ruotsia	0 p.
<b>HOPS:n SISÄLTÖ:</b>	
<b>Hakija analysoi elämäkokemustensa sekä opiskelu- ja työhistoriansa merkityksiä erikoislääkäriksi kehittymisessään; enintään 3 p.</b>	
Pohtii kokemuksiin ja niiden merkitystä kehittymiselleen	3 p.
Pohtii jonkin verran kokemuksiin ja niiden merkitystä kehittymiselleen	1 p.
Kuvaa pelkän opiskelu- ja työhistoriansa	0 p.
<b>Hakija tunnistaa kehittymistarpeitaan suhteessa yleislääketieteen erikoislääkärikoulutuksen tavoitteisiin; 2 p.</b>	

Tunnistaa kehittämistarpeitaan eri osaamisalueilta	2 p.
Tunnistaa yksittäisiä kehittämistarpeitaan	1 p.
Ei tunnista kehittämistarpeita	0 p.
<b>Hakija kuvaa päämääränsä ja erikoistumisen lähiajan tavoitteensa; enintään 1 p.</b>	
Esittää toteuttamiskelpoiset ja henkilökohtaiset tavoitteensa	1 p.
Esittää tavoitteet yleisellä tasolla	½ p.
Ei esitä tavoitteita	0 p.
<b>Hakija suunnittelee käytännön järjestelyjä osaamisensa kartuttamiseksi; enintään 1 p.</b>	
Esittää toteuttamiskelpoisen suunnitelman	1 p.
Esittää hahmotelman suunnitelmasta	½ p.
Ei esitä suunnitelmaa	0 p.

Prosessin jälkeen hakijoiden alku- ja haastattelupisteet (aloitusseminaari, verkkokurssi ja HOPS) lasketaan yhteen. Valinnat jatkoon tehdään kokonaispisteiden perusteella.

## Yhteispisteet

Hakijan lopulliset pisteet muodostuvat erikoislääkärikoulutuksen haussa alkupisteistä ja haastattelupisteistä ja erikoishammaslääkärikoulutuksen haussa alkupisteistä, haastattelupisteistä sekä kouluttautumisen pisteistä. Hakija tulee valituksi siihen hakukohteeseen, joka on ylimpänä hänen priorisoinnissaan, on saanut riittävät haastattelupisteet ja johon hänen kokonaispisteensä riittävät.

Mikäli haastattelun jälkeen kaksi tai useampi hakija ovat täsmälleen samoissa pisteissä, tasapistesääntönä käytetään haastattelun 1. kysymyksen pisteytyksiä, jotka ratkaisevat hakijoiden järjestyksen.

Yleislääketiede: Mikäli haastattelun jälkeen kaksi tai useampi hakija ovat täsmälleen samoissa pisteissä, tasapistesääntönä käytetään HOPS:n sisältöä koskevia pisteytyksiä, jotka ratkaisevat hakijoiden järjestyksen.

## Valintojen tulokset

Tulokset julkaistaan viimeistään 17.12.2020 (syksyn haku) ja 27.5.2021 (kevään haku). Hakija saa tiedon valinnantuloksesta Opintopolusta sekä sähköpostilla.

Valinnassa menestyneelle hakijalle tarjotaan määräaikaista erikoisalakohdaista opinto-oikeutta, joka vahvistuu lopulliseksi koejakson jälkeen. Määräaikainen opinto-oikeus on voimassa 2 vuotta.

Hakijan tulee ottaa vastaan määräaikainen opinto-oikeus hyväksymiskirjeen ohjeiden mukaisesti **4.1.2021 klo 15** mennessä (syksyn haku) ja **12.6.2021 klo 15** mennessä (kevään haku). Opiskelupaikan vastaanottamatta jättäminen määräajassa johtaa opiskelupaikan menetykseen.

Opinto-oikeus myönnetään vain yhteen koulutusohjelmaan kerrallaan

## Koejakso

Valintamenettelyssä menestyneelle hakijalle myönnetään määräaikainen opinto-oikeus, joka on voimassa 2 vuotta. Määräaikaisen opinto-oikeuden voimassaoloaikana suoritetaan 6 kuukauden mittainen koejakso. Koejakson hyväksytty suoritus on edellytys lopullisen opinto-oikeuden saamiselle. Koejakson aikana

seurataan erikoistujan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta strukturoidun arviointilomakkeen avulla. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Koejakson tavoitteena on arvioida erikoistujan soveltuvuus erikoisalalle.

## **Koejakson tavoitteet**

### **Koejakson myötä erikoistujalle on:**

- muodostunut kattava kuva erikoisan sisällöstä, työtehtävistä, tavallisimmista toimenpiteistä ja vaatimuksista;
- muodostunut käsitys omasta valmiudesta toimia alalla;
- varmistunut kiinnostus ja motivaatio kouluttautua alalle.

### **Koejaksolla kouluttajat arvioivat erikoistujan:**

- kiinnostusta hakea tietoa ja kehittää osaamistaan;
- valmiuksia työskennellä erikoisalalle tyypillisissä tiimeissä ja työyhteisössä;
- valmiuksia erikoisalalle tyypillisissä työtehtävissä ja toimenpiteissä;
- suullisia ja kirjallisia vuorovaikutustaitoja niin potilaiden, omaisten kuin kollegojen sekä moniammatillisen tiimin kanssa kommunikoidessa;
- mahdollisia erityisosaamista ja paineensietokykyä suhteessa erikoisan vaatimuksiin.

Koejakson suorittamisesta löytyy tarkempi kuvaus erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen opinto-oppaan kappaleessa 4.7.1. Koejakso.

Hyväksytysti suoritetun koejakson jälkeen erikoistujalle myönnetään lopullinen, yhteensä 6- tai 10-vuotinen opinto-oikeus erikoisalalle. Hyväksytyt koejaksot sisällytetään osaksi erikoisan varsinaista koulutusta erikoisalalle. Lopullinen opinto-oikeus voi olla voimassa vain yhteen koulutusohjelmaan kerrallaan.

## **Yleislääketieteen koejakso**

Koejakson aikana arvioidaan hakijan osaamisen seuraavia elementtejä:

- kliiniset perustiedot ja -taidot
- perusterveydenhuoltoon sopivien diagnostisten strategioiden ja menetelmien käyttö (osaa hallita työhön liittyvää epävarmuutta ja tehdä tarkoituksenmukaisia päätöksiä keskeneräisissäkin asioissa)
- yhteistyötaidot
- ammatilliset vuorovaikutustaidot
- kehittymispotentiaali.

Koulutusterveyskeskuksen koejakson arviointiin sisältyy kaksi erikoislääkärikouluttajan tekemää osaamisen arviointia ja lähiesimiehen lausunto. Nimetty kouluttaja arvioi osaamisperustaisen koulutuksen periaatteiden mukaan työssä toimimista ja käy palautekeskustelut hakijan kanssa. Koejaksolla suoriutumista arvioidaan vastaanottotapahtuman arviointi -mittarilla. Vastuuhenkilö tekee lopullisen päätöksen siitä, onko jakso hyväksyttävä.

## Työterveyshuollon koejakso

Koejakso kestää 6 kk ja suoritetaan yliopiston hyväksymässä työterveyshuoltojakson koulutuspaikassa. Koejakson käytännössä sovelletaan kaikille erikoisaloille yhteistä mallia työterveyshuollon lokikirjassa kuvattavin täsmennyksin. Sen lisäksi erikoistuvan tulee määräaikaisen opinto-oikeuden saatuaan osallistua seuraavaan mahdolliseen yliopiston järjestämään starttiseminaariin sekä suorittaa koejakson aikana Työterveyshuollon erikoistumissuunnitelma -kurssi työterveyshuollon virtuaaliyliopistossa ([www.tthvyo.fi](http://www.tthvyo.fi)).

## Viralliset käännökset

Jos asiakirjasi ovat muun kuin englannin-, suomen- tai ruotsinkielisiä, vaaditaan virallinen käänös jollekin näistä kielistä. Lisäksi tulee toimittaa virallisesti oikeaksi todistetut jäljennökset alkuperäisistä asiakirjoista. Virallisen käännöksen tulee olla jokin seuraavista:

- myöntäneen oppilaitoksen tekemä käänös (alkuperäinen asiakirja)
- virallisesti oikeaksi todistettu jäljennös myöntäneen oppilaitoksen tekemästä käännöksestä
- virallisen kääntäjän tekemä käänös (alkuperäinen asiakirja)
- virallisesti oikeaksi todistettu jäljennös virallisen kääntäjän tekemästä käännöksestä.

Virallisen käännöksen jokaisella sivulla tulee olla kääntäjän leima ja/tai allekirjoitus. Virallisten käännösten tulee olla täsmällisiä käännöksiä alkuperäisistä asiakirjoista. Hakijan itse tekemiä käännöksiä ei hyväksytä. Tavallisia kopioita virallisesta käännöksestä ei hyväksytä, vaan kopion on oltava virallisesti oikeaksi todistettu.

## Asiakirjojen näyttö

Yliopistot ohjeistavat hakijat alkuperäisten asiakirjojen näytöstä. Todistusten alkuperäisyys tarkistetaan yliopistojen ohjeistuksen mukaisesti.

Mikäli hakija ei tule esittämään asiakirjoja yliopiston ohjeistuksen mukaisesti määräajassa, hakijan määräaikainen opinto-oikeus peruuntuu.

## Liitteet ja asiakirjojen toimittaminen

Hakemuksen liitteeksi toimitettavat asiakirjat liitetään sähköisesti Opintopolkuun hakemuslomakkeen liitteeksi.

Hakija tarvitsee seuraavat liitteet, mikäli hän aikoo vedota niihin haussa:

1. Lääketieteen tai hammaslääketieteen tutkintotodistus, mikäli tutkinto on suoritettu ulkomailla
2. Todistus itsenäisistä ammatinharjoittamisoikeuksista Suomessa (Valviran päätös) ja erikoishammaslääkärikoulutuksessa todistus myös osalaillistuksesta (lailistus, joka seurannut välittömästi HLL-tutkinnon jälkeen)
3. Todistus suoritetusta tohtorintutkinnosta
4. Yliopiston läsnäolotodistus, josta käy ilmi tohtorintutkinnon suoritusoikeus
5. Tieteelliset artikkelit

6. Motivaatiokirjeet
7. Työtodistukset, joissa tulee näkyä kaikki tiedot keskeytyksistä tai poissaoloista, tai maininta siitä, ettei niitä ole. (Huom. Ammatinharjoittajana toimiminen todistetaan luotettavalla selvityksellä toimipaikasta saadulla todistuksella (todistus työskentelystä erikoistuvan lääkärin tai hammaslääkärin tehtävässä.) Todistuksesta tulee ilmetä henkilötiedot, työskentelyn alku- ja loppupäivämäärä, osa-aikaisuusprosentti tai keskimääräinen viikkotyöaika sekä mahdolliset poissaolot ja keskeytykset.)
8. Erikoishammaslääkärikoulutuksen haussa hakijan listaus koulutuksista viimeisen kolmen vuoden aikana sekä yhteenvedossa mainittujen täydennyskoulutusten osallistumistodistukset. Listaukseen tulee liittää seuraavat tiedot: koulutuksen nimi, koulutuksen paikka, koulutuksen päivämäärä, koulutuksen järjestäjä ja koulutuksen tuntimäärä.
9. Todistus aikaisemmin suoritetusta erikoislääkärin tai erikoishammaslääkärin koulutuksesta, mikäli sellainen on.
10. Erikoishammaslääkärikoulutuksen haussa todistus voimassaolevasta erikoishammaslääkärin opinto-oikeudesta, mikäli sellainen on.